

El taló d'Aquil·les del càncer colorectal: una batalla científica des de Lleida

Càncer. Aquesta paraula que sovint evitem, que incomoda i espanta, i que, tanmateix, forma part de la vida de milions de persones. És una malaltia que cada any s'endú familiars, amics, companys... i que desperta en nosaltres una por gairebé instintiva. Però ha arribat el moment de canviar el focus. El càncer no pot continuar sent un tabú. Hem d'aprendre a parlar-ne, a entendre'l i, sobretot, a afrontar-lo.

Les xifres són clares i alarmants: per a l'any 2040, s'estima que un de cada dos homes i una de cada tres dones seran diagnosticats de càncer al llarg de la seva vida. Aquesta realitat ens obliga a deixar enrere el silenci i mirar la malaltia de cara. Perquè, igual que un exèrcit necessita armes per lluitar, nosaltres necessitem ciència, tecnologia i professionals preparats per lluitar aquesta batalla.

Aquestes eines només poden arribar amb inversió en sanitat, en infraestructures i en investigació. Perquè sense ciència, no hi ha futur. I a Lleida es fa ciència, i de qualitat.

En l'àmbit de la recerca biomèdica, l'IRBLleida (Institut de Recerca Biomèdica de Lleida) s'ha consolidat com un centre de referència estatal. Només en l'àmbit del càncer, set grups de recerca treballen per generar el coneixement que permetrà millorar els diagnòstics i dissenyar els tractaments del futur.

En un d'aquests grups

—el Laboratori d'Oncologia Molecular, dirigit pel Dr. Arango i la Dra. Martínez— estic desenvolupant la meua tesi doctoral en un programa de doctorat de la Universitat de Lleida. La nostra missió: entendre els mecanismes moleculars que provoquen l'inici i la progressió del càncer. Conèixer a fons com s'origenen i evolucionen aquests tumors és clau per trobar aquestes noves formes de diagnòstic i teràpies més efectives. I en aquesta línia s'emmarca la nostra darrera troballa.

Hem identificat un nou gen supressor tumoral rellevant per al càncer colorectal. Per motius de confidencialitat, l'anomenarem "AQUIL·LES". El més interessant d'aquest gen és que als tumors els "agrada" perdre'l, ja que la seva absència els permet créixer més ràpidament i disseminar-se amb més facilitat per l'organisme. En altres paraules, es tornen més agressius, més dolents.

Però, aquest avantatge comporta una debilitat: hem descobert que la pèrdua d'AQUIL·LES fa que les cèl·lules tumorals siguin més sensibles a un tipus específic de tractament que intensifica l'estrès dins les cèl·lules canceroses fins a destruir-les.

Aquesta troballa no és només una curiositat científica: té un impacte clínic real. Dels dos milions de persones diagnosticades anualment amb càncer co-



BRUNO
BROTNS
MORALES

Investigador predoctoral de la Universitat de Lleida del grup d'Oncologia Molecular de l'IRBLleida

lorectal a tot el món, aproximadament el 20% presenta nivells baixos del gen AQUIL·LES. Això significa que 400.000 pacients anuals podrien beneficiar-se directament d'aquest nou enfocament terapèutic.

Extrapolant aquestes dades a una ciutat com Lleida, uns 2.500 pacients podrien accedir en el fu-

tur a un tractament més personalitzat, eficaç i amb menys efectes secundaris, gràcies a aquesta línia de recerca.

Cada pas compta. I cada avenç, per petit que sigui, ens acostarà a un futur on el càncer no serà sinònim de por, sinó de lluita informada i esperança compartida.